

Tóth Krisztina
FEHÉR FARKAS

novellák

© *Tóth Krisztina, 2019*

SÁRGA FLAKON

Bosszankodva próbálta átpréselni magát a járókerettel a konyhaajtón. A kilincsről lecsúszott egy vászontáska, és kifordultak belőle a nejlonzacskók, amiket itt tárolt. Emiatt nem lehetett az ajtót sarkig kitárni – most már kinyílt. A táska legalább egy évtizede a kilincsen lógott, ott volt a helye. Soha nem is okozott gondot, csak most, hogy a csípőprotézis-műtét után Sára néni hazajött a kórházból, és muszáj volt járókeretet használnia a lakásban. A szőnyeget segített feltekerni a szomszéd, de azt már nem próbálták végig, hogy mi lehet még útban a szobák közötti közlekedésnél.

Elővett a fiókból egy húsfogó csipeszt, és igyekezett felszededegetni vele a nejlonzacskókat. Nem sikerült. Amint kicsit lehajolt, sajogni kezdett a műtét helye.

Nyugdíjas tanítónő volt, otthon egészen a tavalyi betegségig korrepetált gyerekeket. A városban sokan kedvelték, és most, a lábadozás alatt is gyakran feljött hozzá egy-egy régi tanítványa. A bevásárlást mindig elvállalta valaki, jóformán ki se kellett mozdulnia. Gyereke nem volt, a férje tíz éve meghalt, hozzászokott már, hogy egyedül boldoguljon. Azzal viszont, hogy

már nem kell bejárnia az iskolába, soha nem tudott megbékélni. Az újak türelmetlenek voltak, és alulképzettek, kora délután már rohantak haza a saját gyerekeikhez. Utcai cipőben ültek a tanáriban, és letörölhető táblákra írtak, fogalmuk nem volt, mi az a postairón.

A legnehezebbnek az első hetekben a fürdés bizonyult. Óvatosan, lassan lépett át a kádperemen, és átkozta magát, amiért a felújításnál nem váltott át a zuhanyra, hiába győzködte őt a mester, hogy mennyivel praktikusabb volna egy zuhanytálca.

A járókeret csak eleinte kellett, utána elegendőnek bizonyult a háromlábú bot, azzal már vásárolni is le tudott menni. Egyedül a takarítással nem boldogult sehogy sem. A felmosóvödört nem bírta teletölteni és megemelni, és nem tudott felnyújtózni sem, hogy letörölgesse a port a polcokról. Közben a kamraszekrénybe beköltöztek a molyok, és hol a fehér falon üldögélt egy, hol az ajtón. Ha leereszkedett a fotelba, és a botot a karfának támasztva pihent, folyton feltűnt egy a levegőben, szaggatott spirálban röpdösve. Ideje volt keríteni egy takarítónőt.

Annust, aki alig volt fiatalabb Sára néninél, egy aszszony ajánlotta a másodikról. Többeknek segített a háztartásban, és gyerekfelügyeletet is szívesen vállalt. Sára nénivel úgy állapodtak meg, hogy kétszer jön egy héten, így nem gyűlik fel annyira a piszok.

Annus fáradhatatlannak bizonyult. Letörölgette a képek kereteit, kirázta a szőnyeget, lemosta ecetes vízzel a csempét a fürdőben. Időnként behívta Sára nénit a konyhába, és a takarítószeres szekrény ajtaját

kitárva elismételtette magának, melyik flakonban mi van. A zöld a fertőtlenítő, a kék fújós az ablaktisztító, a másik zöld a vízkőoldó, az a sárga meg a padlófény, sorolta el Sára néni újra, most már sokadszorra. Annus komolyan bólogatott, éppen úgy, mint amikor Sára néni átadott neki egy pár gumikesztyűt, amit szorongatott egy ideig, aztán betett a szekrénybe a kötött kesztyűk mellé. Testes, barázdált arcú, diólevélbőrű asszony volt, mélyen meggyőződve róla, hogy a molylepkék a konnektorokban szaporodnak, és hogy a betegségeket a villanypóznák sugárzása okozza. Sokkal idősebbnek tűnt a koránál. Eleinte nem nagyon beszélt, de amikor kicsit feloldódott, akkor elmesélte, hogy már tizenkét éves korától dolgozik, mert annak idején be kellett segítenie a szüleinek a földeken. Később se volt könnyű, tette hozzá, kihajtották a belünket a gyárban.

Minek tartja ezeket itthon, ha már elolvasta őket?, kérdezte Annus bosszankodva, ahogy felszállt a por az összeütogetett könyvekből. Sára néni elmagyarázta, hogy szereti őket újra és újra elővenni, és van, amit már biztosan nem olvas el még egyszer, de jó érzés tudnia, hogy megvan neki ott a polcon. Annus vonogatta a vállát, aztán elmenetelkor figyelmeztette Sára nénit, hogy kifogyóban van a zöld lé, és a spriccelős kékből se ártana venni, mert ünnepek előtt le akarja pucolni az összes ablakot.

Sára nénit eleinte idegesítette, hogy Annus nem neveszi meg a tisztítószereket, és nem azt mondja, hogy Domestos, Cif, Clin, meg ilyenek, de aztán arra jutott,

hogy a takarítónőt biztosan zavarba hozzák az idegen szavak, és nem akar a kiejtésükkel bajlódni.

Két héttel karácsony előtt egy régi tanítvány felajánlotta Sára néninek, hogy elviszi őt a férjével bevásárolni, amíg Annus kitakarít. Segítenek beszerezni a gyertyákat, ajándékokat, és szívesen megveszik a fenyőt is. A férj majd felcipeli a fát, az asszony meg bepakolja a helyükre az élelmiszereket. Sára néni a hónapok óta tartó bezártság után örült, hogy kimozdulhat egy kicsit, és mindent megbeszélt előre Annussal. Kérte, hogy a tükröket is mossa le, és akassza fel a fényfűzért az erkély korlátjára. Annus többször megkérdezte, be is dugja-e, vagy elég akkor, ha már nagyon sötét lesz.

Mire csomagokkal megrakodva hazaértek, az asszony már el is ment. A fényfűzért nem dugta be, felesleges pazarlásnak érezte. A lakás ragyogott, a volt tanítvány és a férje be se mertek lépni cipővel, úgy csillogott a parketta. A fenyőfát a férfi kitámasztotta az erkélyre, az asszony meg bepakolt sorban mindent, ahogy Sára néni utasította a bottal hadonászva. Amikor elmentek, leült a konyhában, és elgondolkodott. Valami furcsát érzett már a hazaérkezés óta, de nem tudta volna megfogalmazni még magának sem, hogy pontosan mit. Felállt, körbejárt a lakásban, és egyre erősödött benne ez az érzés. Régi, balatoni nyarak jutottak eszébe, a délutáni vízpart, a lassan szürkülő nyári ég. A férje sötétre sült, szeplős bőre pecázás közben. Nem értette, mi van vele. Szinte megszédült, nekidöntötte a homlokát a ruhásszekrény ajtajának, megkapaszkodott a szekrény élében. Akkor közelről megszapta az az

illat. A ruhásszekrénynek napkrémillata volt! Ment tovább, járt körbe a lakásban, szolgáltató, és apránként megbizonyosodott róla, hogy az összes bútor erős napkrémszagot áraszt.

Kibicegett a konyhába, óvatosan lehajolt, és bekukkantott a szekrénybe. Valóban ott állt a nagy, sárga naptejes flakon a tisztítószer között. Hát ez meg hogy kerül ide?, tűnődött. A fürdőben volt a helye, de rég le is járhatott, ki kellett volna dobnia. Szolgáltatta a kezét, amivel az imént megkapaszkodott, és egyszer csak minden világossá vált előtte.

Hát persze, hasított belé a felismerés. A flakon sárga, akárcsak a bútorápoló flakonja. És ott, a konyhában állva hirtelen megértette, miért emlegette mindig Annus a flakonok színét a tisztítószer neve helyett. Azért, mert Annus nem tudott olvasni.

Sára néni leült a konyhában, kézbe vette a majdnem kiürült, lejárt naptejet, és könnyezett. Hogy ő, aki nemzedékeket tanított meg olvasni és írni, két hónapon át nem vette észre, hogy ez az asszony nem ismeri a betűket.

Este becsomagolta a neki szánt csokoládét és a likőrt, és az ajándékcédulára nagy, nyomtatott betűkkel felírta, hogy ANNUS. Utána nekilátott gondos, nyomtatott betűkkel és alattuk kicsi ábrákkal felcímkézni sorban a tisztítószereket is.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Szekszárdi Nyomda Kft.-ben, 2019-ben
Felelős vezető Vadász Katalin igazgató

Felelős szerkesztő Dávid Anna
Korrektor Zöldhegyi Sarolta
A borító Kovács Bodor Sándor felvételének
felhasználásával készült
A könyvet Pintér József tervezte
Műszaki vezető Takács Klári
Kiadványszám 9013
Garamond betűtípusból szedve
ISBN 978 963 14 3854 3